

Optimaal Functioneel Herstel

Chirurgische Oncologie

Patiënt research groep Colorectaal

Saskia Debets

Verpleegkundig Specialist

Inhoud

- Patienten populatie
- Uitkomsten chirurgie
- Functioneel herstel
- Screening en behandeling
- Screeningsvragenlijst - PROMS - Patientgericht behandelplan
- PILOT studie
- Vervolg

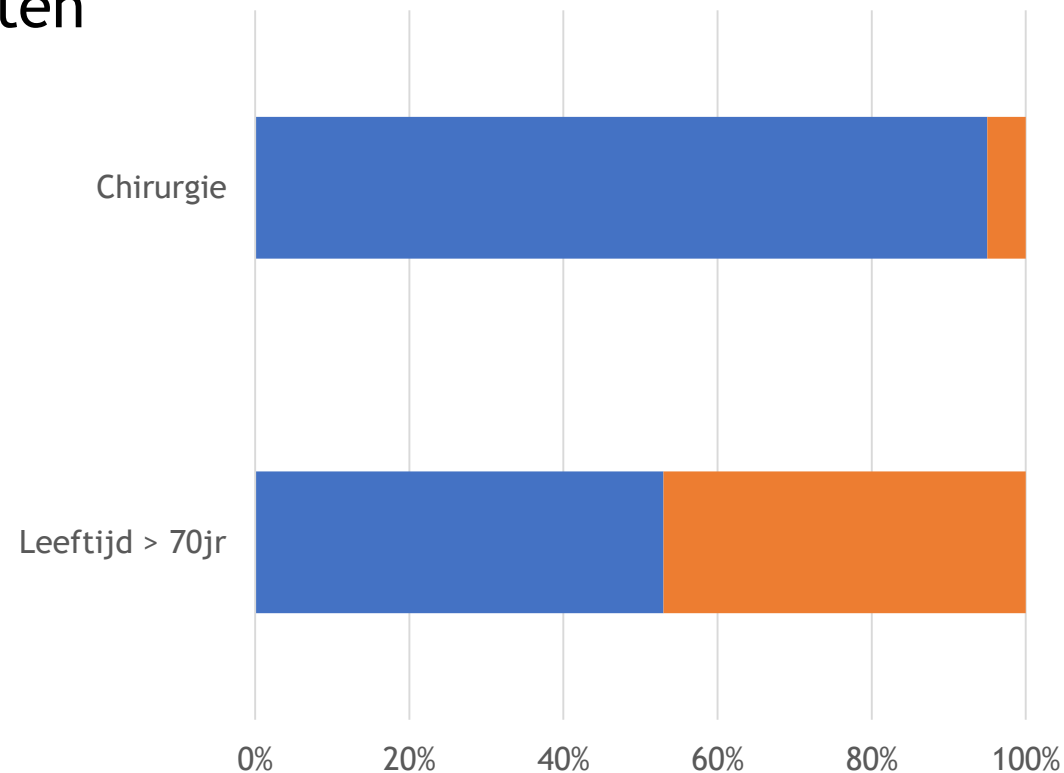
Patiënten populatie

Top drie van de meest voorkomende kankersoorten

- Colon carcinoom (dikke darmkanker)
- Rectum carcinoom (endeldarmkanker)
- Peritonitis carcinomatosa (buikvliesuitzaaiingen)

Chirurgie is de belangrijkste behandeling

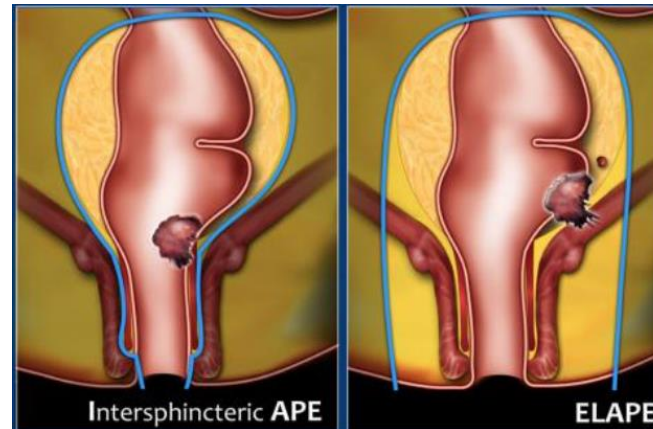
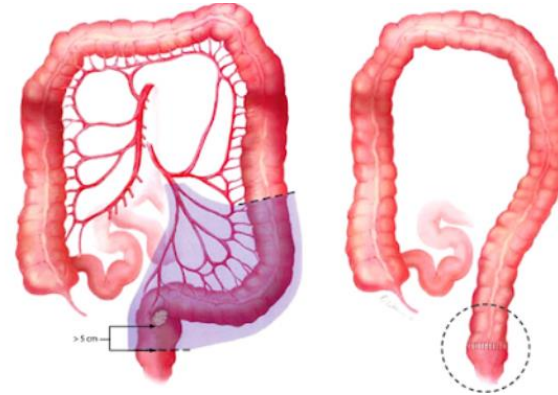
Een ziekte die voornamelijk **ouderen** treft

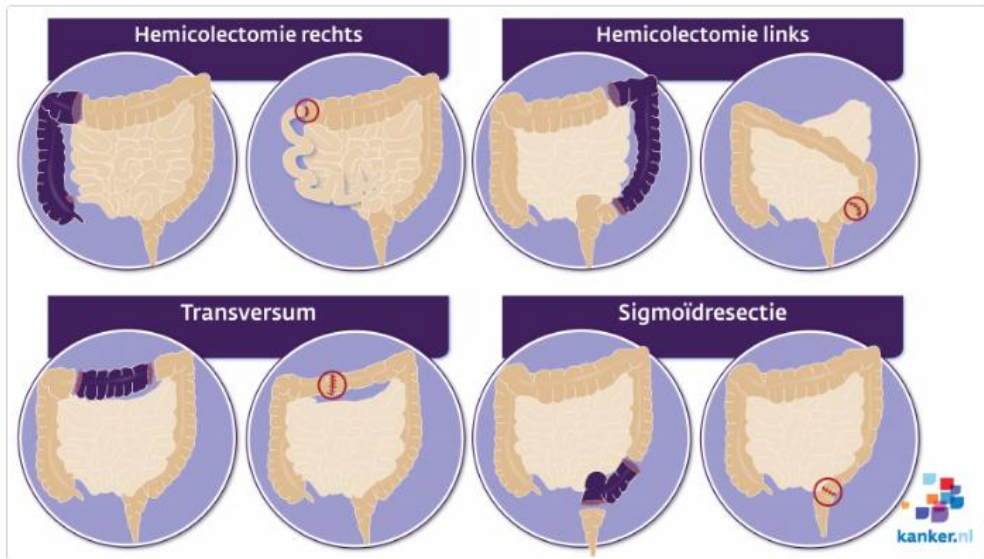

Chirurgie

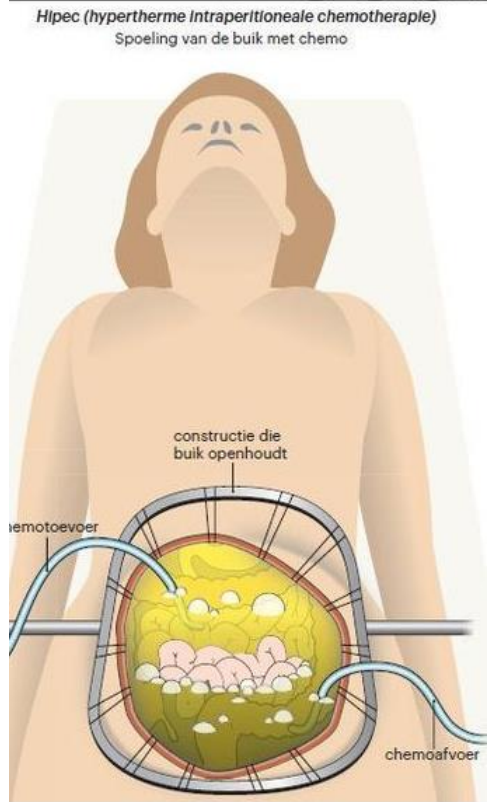
Rectum carcinoom

Colon carcinoom

Peritonitis carcinomatosa

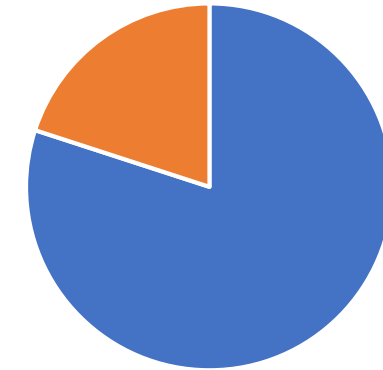

Uitkomsten chirurgie

- Radicale totale verwijdering van de tumor
- Herstel van de operatie en eventuele complicaties
- Herstel van klachten in het dagelijks functioneren
- Kwaliteit van leven

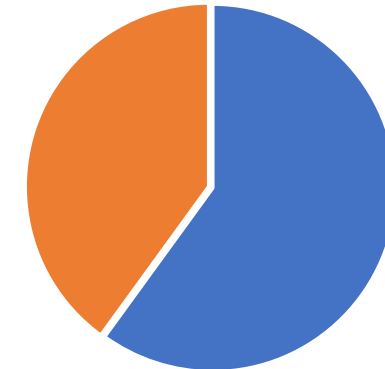
Shared decision making

Behandelaar

■ Oncologisch herstel ■ Functioneel herstel

Patient

■ Oncologisch herstel ■ Functioneel herstel

Functioneel herstel

- Onvoldoende **geëvalueerd** en **begrepen**
- Teveel **aandacht** voor het oncologisch gesprek
- **Onbekendheid** over de waarde van functionele klachten
- Gebruik van **scorelijsten** vaak complex en niet opgevolgd
- Weinig **therapeutische interventies** aangeboden

Functioneel herstel

Verder met je leven na kanker

- Pijn
- Angst
- Problemen met voeding
- Vermoeidheid
- Weer aan het werk gaan

We zijn er voor je. [kanker.nl](https://www.kanker.nl)

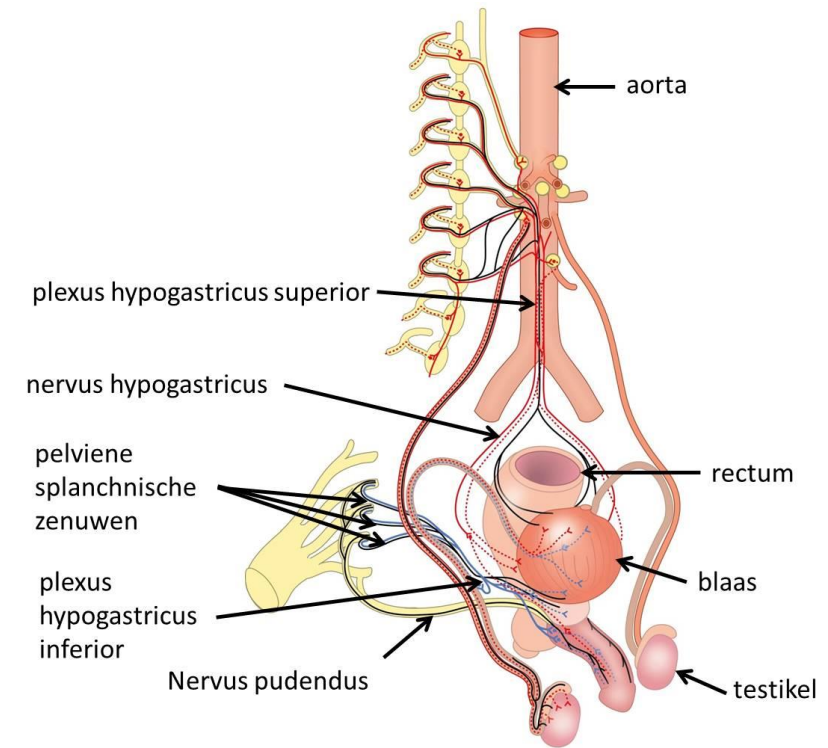

Functioneel herstel

Functionele klachten na endeldarm chirurgie:

- 65% darmfunctiestoornissen
- 60% blaasfunctiestoornissen
- 76% seksuele problemen bij mannen en 59% bij vrouwen

Psychosociaal functioneren, met name depressieve gevoelens en coping problematiek

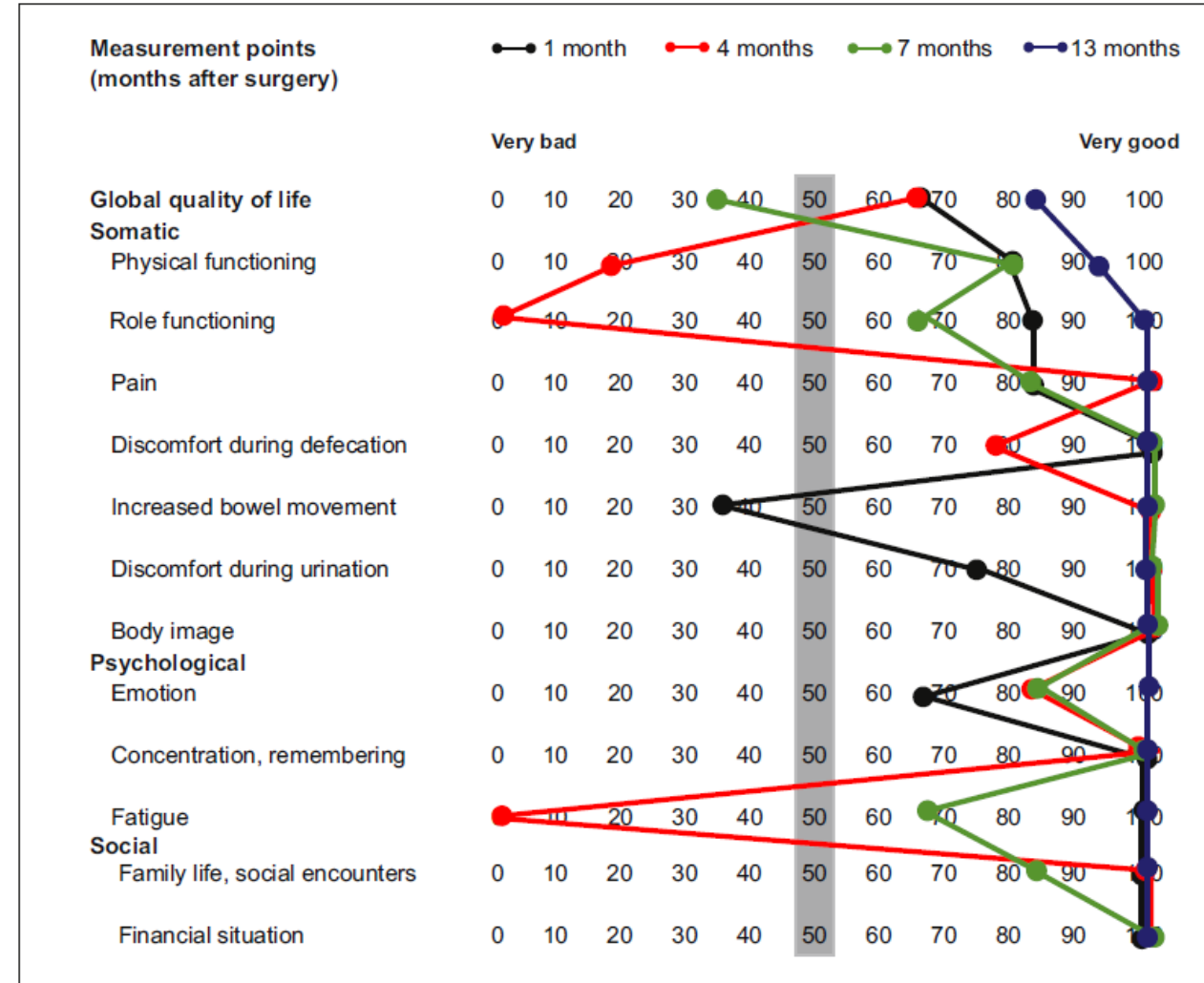
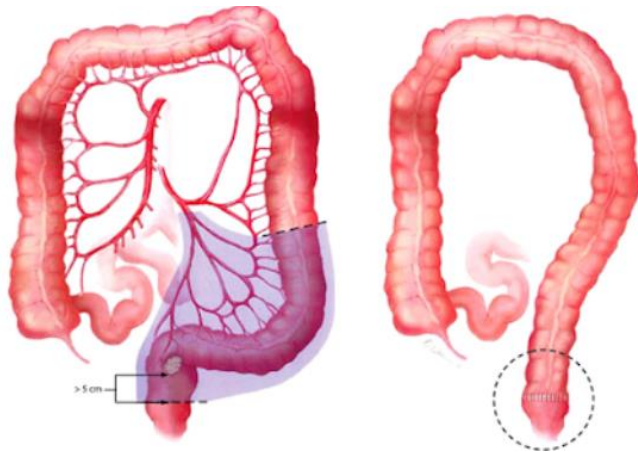
Voorbeeld

- Man; 75 jaar; T3N2M0 rectumcarcinoom (neoadjuvante chemoradiotherapie)

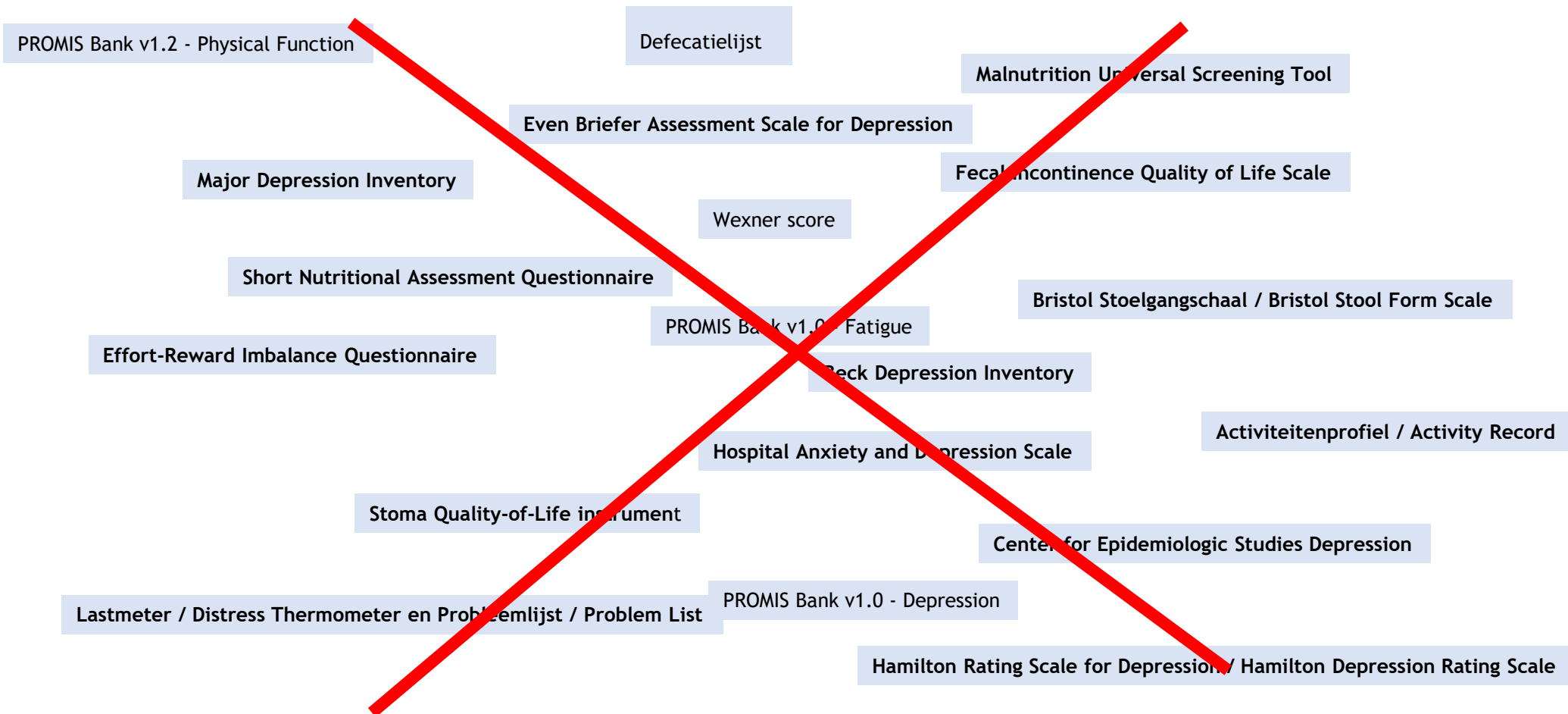
• Totale Mesorectale Excisie

(met aanleggen ileostoma 6 maanden later opgeheven)

Screening

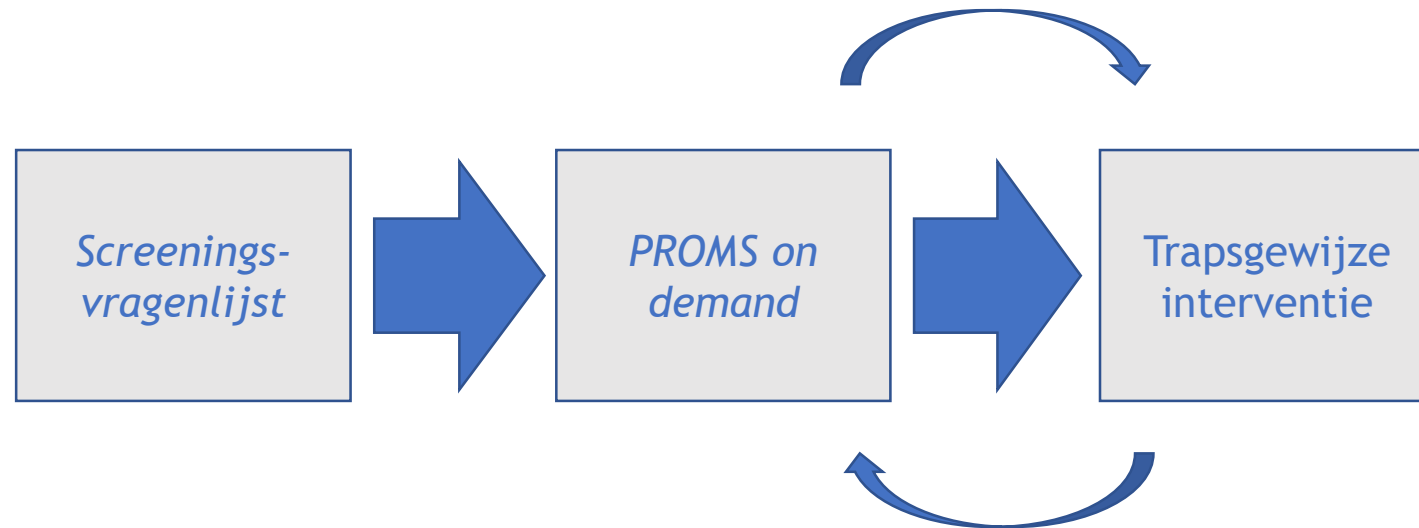

Screening en behandeling

Actief functionele klachten navragen i.p.v. passief

Constatering is 1 en herstel is 2

- Systematische meting
- Simpele screeningsvragenlijst
- PROMS on demand
- Multidisciplinaire aanpak

Screeningsvragenlijst

Probleemvraag - Hulpvraag - Zorgdomeinen

1. Pijn
2. Voeding
3. Lichamelijk functioneren
4. Psychisch welbevinden
5. Darmfunctiestoornissen
6. Blaasfunctiestoornissen
7. Seksualiteit

Optimaal functioneel herstel voor/ na een operatie

Screening vragenlijst

Geachte meneer/ mevrouw,

Het team van de Chirurgie vraagt u vriendelijk om een korte vragenlijst over hoe het met u gaat in te vullen. Het doel van deze vragenlijst is het meten van mogelijke klachten op zeven gebieden waarvan wij weten dat deze soms klachten kunnen geven door uw ziekte en/of de behandeling. Deze gebieden zijn: 1) pijn, 2) eten en drinken, 3) uw lichamelijke kracht, 4) hoe u zich geestelijk voelt, 5) problemen met de ontlasting, 6) problemen met het plassen en 7) problemen met seks en/of uw relatie. De verpleegkundig specialist bespreekt samen met u de antwoorden van de vragenlijst om u zo goed mogelijk te kunnen behandelen aan uw ziekte. Mochten er klachten op één van de gebieden zijn en wilt u daarbij hulp, ontvangt u een aanvullende vragenlijst om de klachten verder te onderzoeken. De verpleegkundig specialist kan met de antwoorden u ondersteunen in het beter worden. De behandeling bestaat uit een stap voor stap aanbod van hulp, waarbij u steeds zelf de keuze heeft om hiermee akkoord te gaan.

Datum:

Naam:

Geboortedatum:

1. Ervaart u pijn ten gevolge van uw ziekte en/of behandeling?
 - Ja, last en geen hulp nodig
 - Ja, last en hulp nodig
 - Nee
2. Bent u onbedoeld afgevallen en/ of had u afgelopen maand een verminderde eetlust ten gevolge van uw ziekte en/ of behandeling?
 - Ja, last en geen hulp nodig
 - Ja, last en hulp nodig
 - Nee
3. Ervaart u achteruitgang in uw lichamelijke conditie ten gevolge van uw ziekte en/of behandeling?
 - Ja, last en geen hulp nodig
 - Ja, last en hulp nodig
 - Nee
4. Ervaart u problemen op gezins/sociaal en/ of emotioneel gebied ten gevolge van uw ziekte en/of behandeling?
 - Ja, last en geen hulp nodig
 - Ja, last en hulp nodig
 - Nee

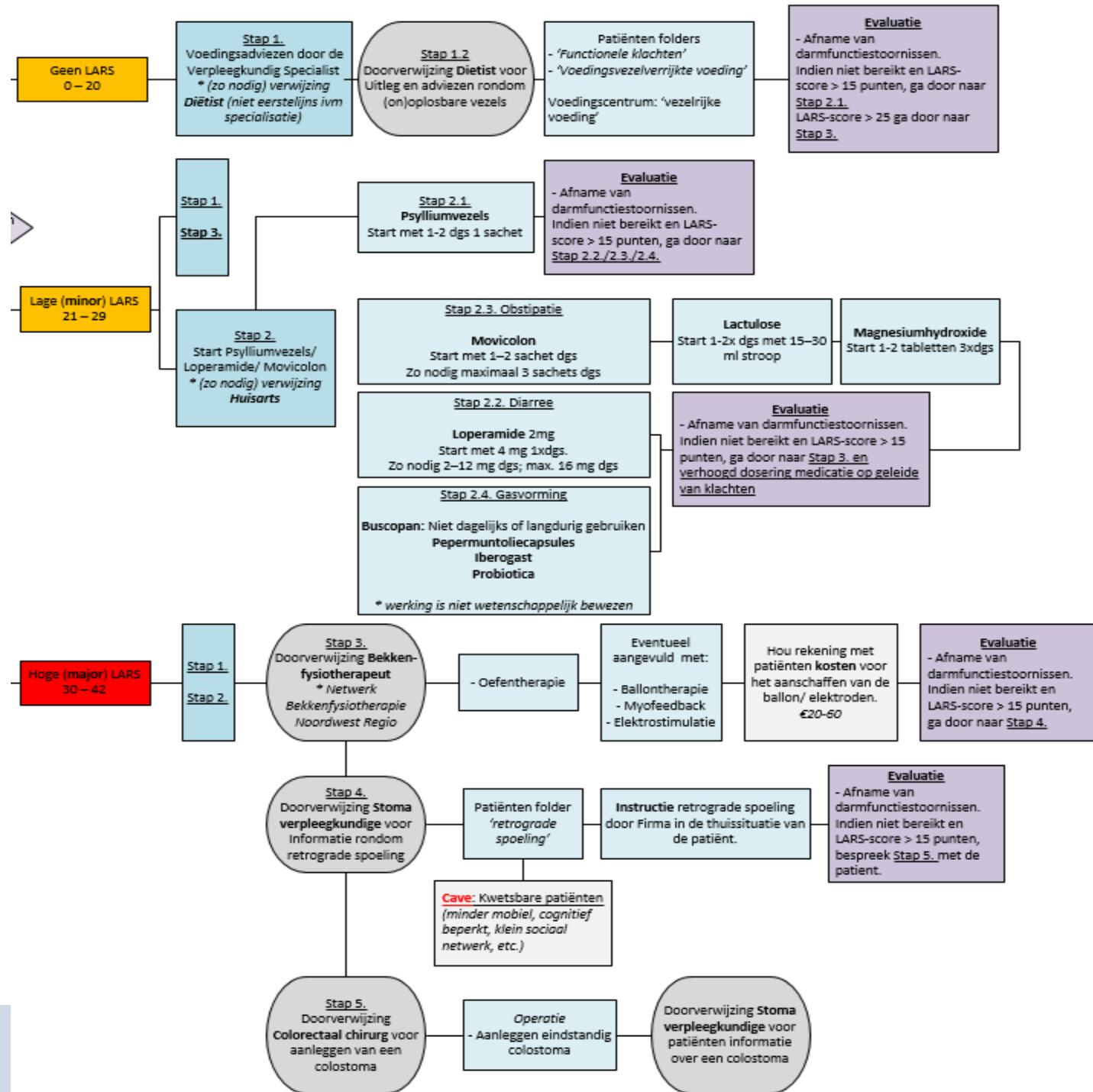
PROMS + interventie - on demand

Gevalideerde meetinstrumenten

1. Pijn → NPRS
2. Voeding → MNA-SF
3. Lichamelijk functioneren → SF PROMIS Fysiek functioneren
4. Psychisch welbevinden → Last meter
5. Darmfunctiestoornissen → LARS-score
6. Blaasfunctiestoornissen → UDI-6 (vrouw) + IPPS (man)
7. Seksualiteit → *in ontwikkeling*

Patientgericht behandelplan

- Trapsgewijze interventies

PILOT- Deelnemers

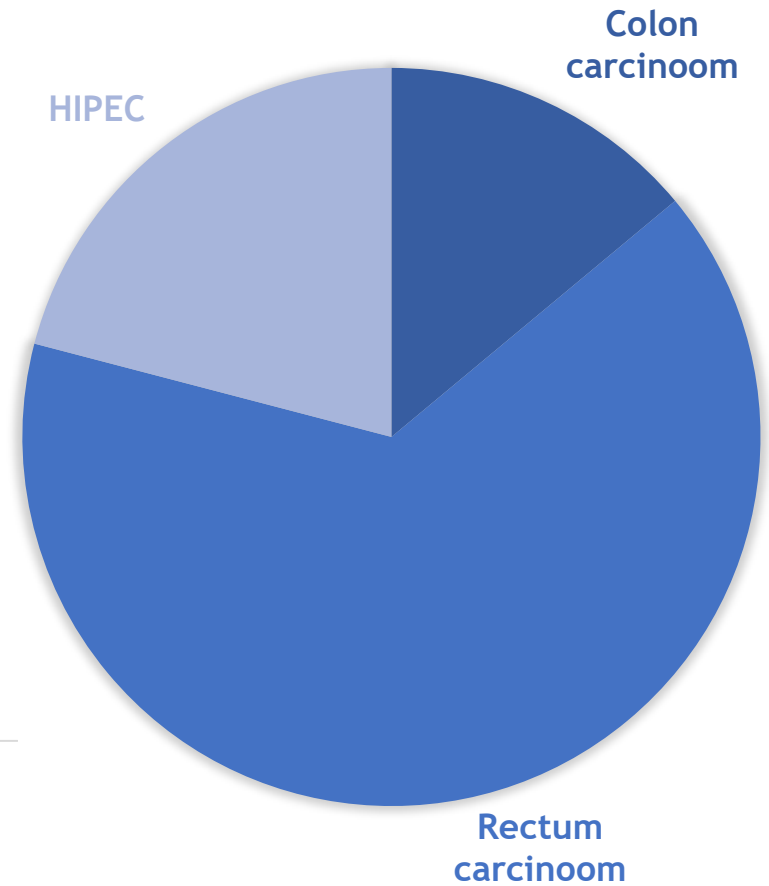
- Op basis van 43 deelnemers

Jongste deelnemer: 30jr

Oudste deelnemer: 85jr

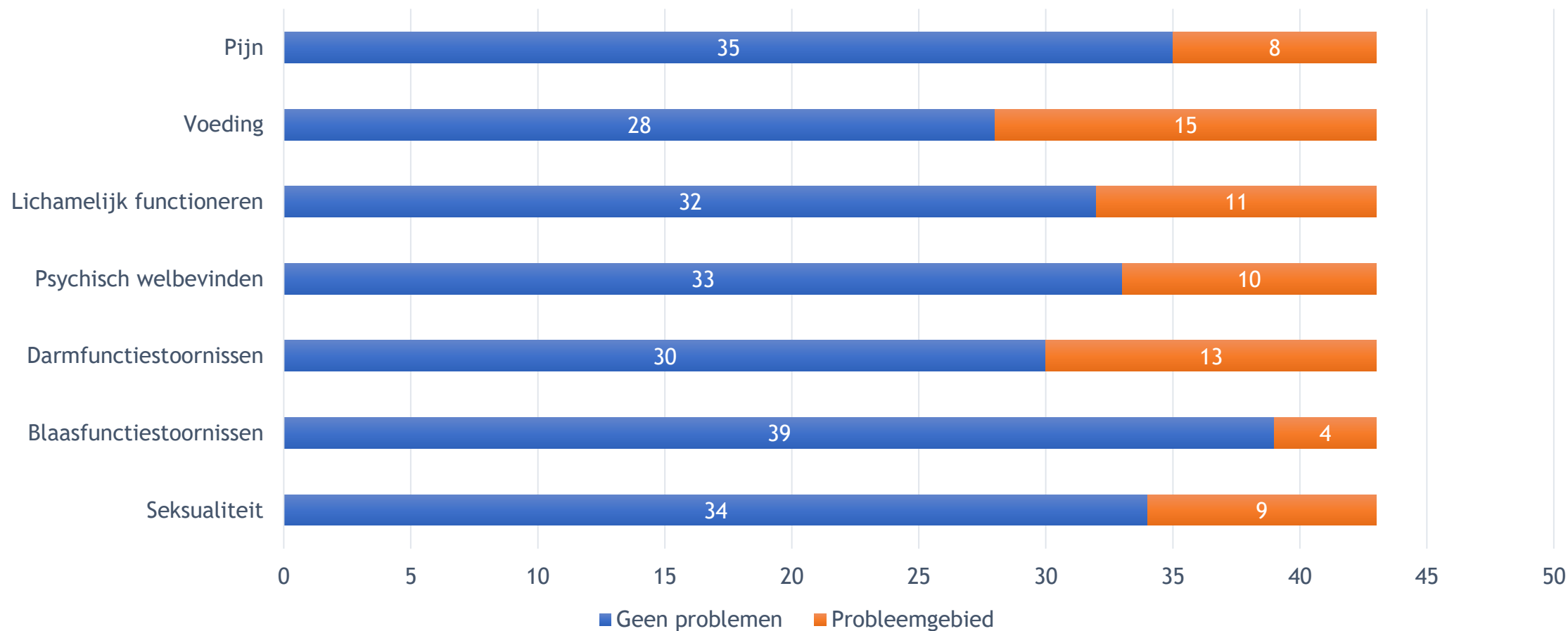
Gemiddelde leeftijd: 65jr

■ Man ■ Vrouw

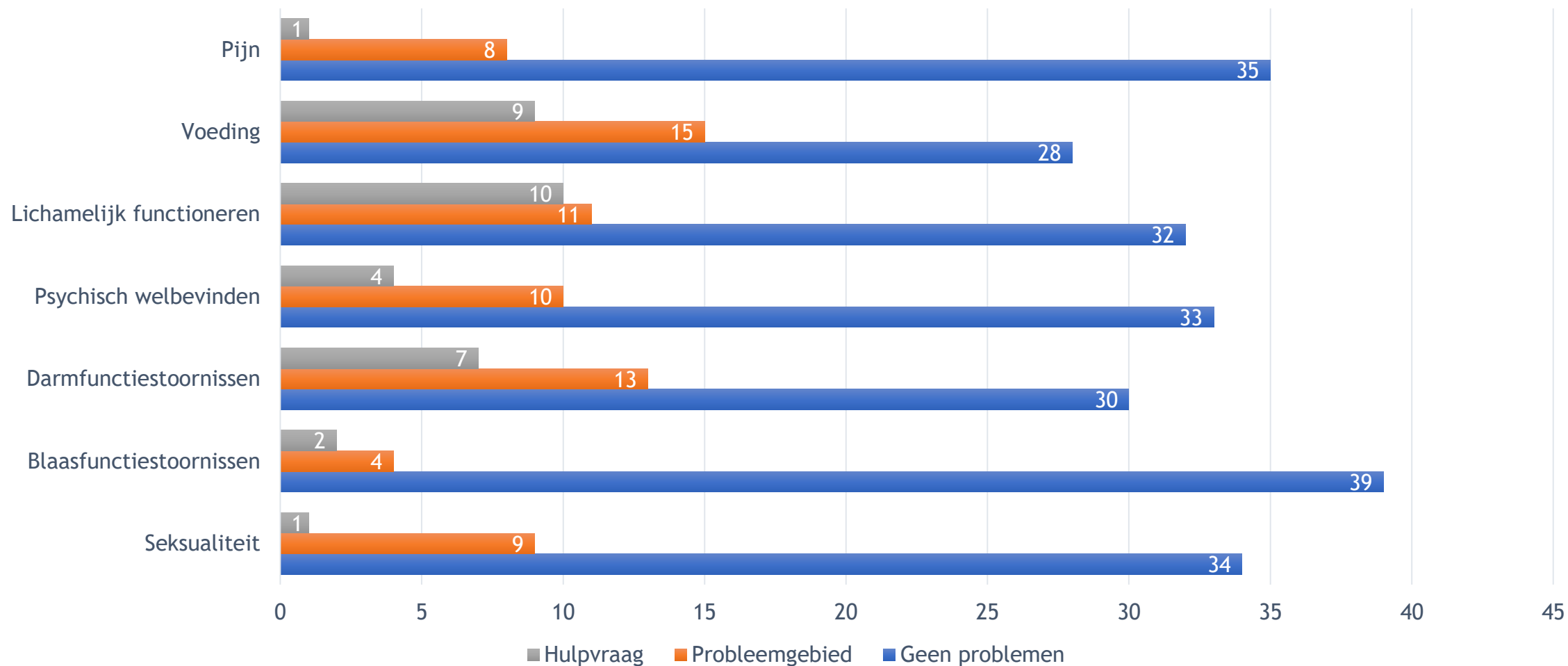

PILOT- Probleemgebied

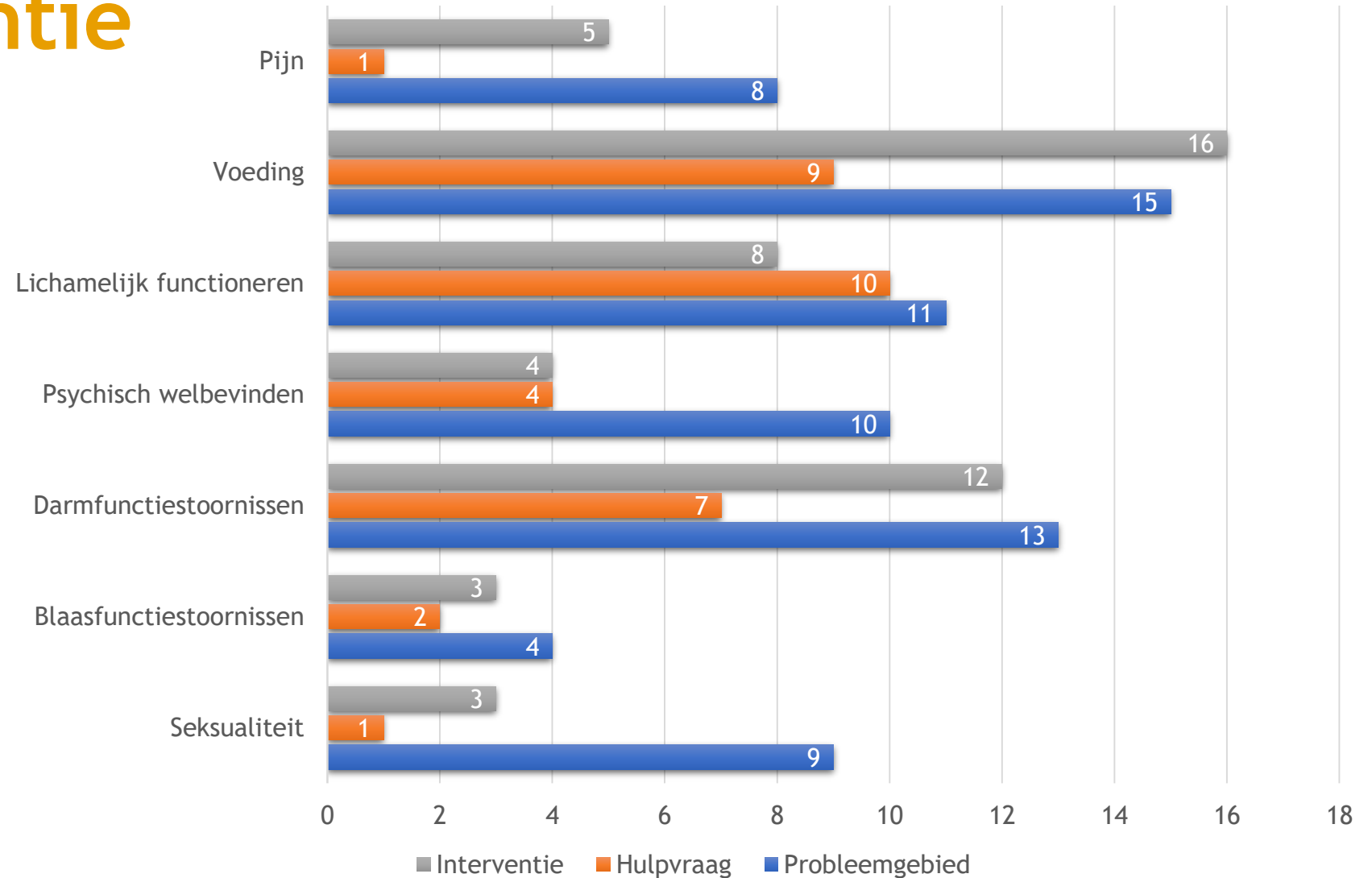
PILOT- Hulpvraag

PILOT- Interventie

- Polikliniek
Functioneel herstel

PILOT- Interviews

‘Ik mis zeg maar een aanspreekpunt . Ik ervaar dat nu wel meer met jou. Zo’n centraal aanspreekpunt waar even alles aan de orde komt, want ik ben niet alleen maar mijn seksuele functie. Ik ben niet ook alleen maar die endeldarm.’

Aanbeveling Colorectaal richtlijn

Spreek af wie binnen het team de zorgbehoefte bij patiënten uitvraagt na behandeling voor een colorectaal carcinoom.

Vervolg

Polikliniek Functioneel herstel

- Verpleegkundig Specialist als **centraal aanspreekpunt**
- **Ontslaggerek** in de kliniek

Screeningsvragenlijst + PROMS in elektronisch patiëntendossier

Implementatie Noordwest regio

- Interesse uit Gent UZ ; Alrijne ZKH

Vragen

Saskia Debets

Verpleegkundig specialist

Chirurgische Oncologie

Amsterdam UMC, locatie Vumc

s.debets@amsterdamumc.nl

020 444 4444, piepernummer 35662

